

Disputatio juridica de injuriis

<https://hdl.handle.net/1874/340909>

DISPUTATIO JURIDICA
DE
INJURIIS,
QUAM

Favente Deo Opt. Max.

SUB PRÆSIDIO

Clarissimi Consultissimique Viri,

D. CYPRIANI REGNERI ab OOSTERGA,
J. U. D. nec non ejusdem Facultatis in Illustr. Traject.
Academia Profess. Pandect.

Publico subijciit examini,

GEORGIUS TIMMERMAN, Amstel.-Batav.

Ad diem 30. Junij, hora locoque solitis.

Trajecti ad Rhenum

Ex Officinâ IOHANNIS van NOORTDYK.
In Academiâ Typog. A°. 1649.

Clarissimo Consultissimoque Viro,

D. PAULO VOET
I. V. D. L. A. M. Meta-
physices ac Logices in
inclyta Ultrajecttensi
Academia Professore
Ordinario .

Hanc disputationem Iuridicam

L. M. Q.

Offert

GEORGIUS TIMMERMAN Resp.

DISPUTATIO JURIDICA

DE

INJURIIS,

THESIS I.

Injuriae vox variis modis sumitur, sed in hoc tit. significat contumeliam, quae vel re vel verbis contingat, omnisque injuria aut in corpus infertur, aut ad dignitatem, aut ad infamiam pertinet, & vel per se metipsum alicui fit injuria, aut per alias personas. *l. 1. D. h. t. l. 5. §. 1. D. ad l. Aquil.* Male ergo DD. adjiciunt tertium modum, qui fieret literis aut scriptura, quartum, qui fieret per gestum obscenum aut infamem, quintum, qui fieret per picturam.

II.

Sed ne ex falso praesupposito disputare videamur, primum quaerere lubet, num homini Christiano actione injuriarum agere liceat? Nos affirmativam sententiam sine scrupulo tuebimur, quia actio injuriarum minime (maxime hodie) meram vindictam continet, sed potius tutamen integritatis, innocentiae atque existimationis. *arg. l. 18, h. t. Adde Rom. 13. 1 Pet. 4. 15. 1 Corinib. 6. 1. 6. 7. 9.*

III.

Inter personas, quae injuriam fecisse intelligantur, computari debet & ille, qui verum crimen objecit. Ratio est, quia injuria ex affectu injuriantis consistit. *l. 2. §. 1. D. h. t. nisi tale objectum sit crimen, quod ut puniatur, Reipub. interest. l. eum qui 18. pr. D. eod.* Hoc namque casu injuria quidem

commissa est, sed actio tamen remittitur, quod bono publico expediat, delicta puniri. *d. l. 18. & l. 51. §. 1. ad l. Aquil.* Diff. vide apud *Fachin. 9. c. 10. Harpr. ad §. 1. Inst. h. t. n. 101.*

IV.

Quod verba sua naturam injuriosam praesumantur animo injuriandi prolata, docet non solum ratio, sed etiam expressa lex *§. C. de injur.* ubi DD. male per illa verba: *fides veri*, intelligunt veritatem criminis obiecti. Nam Impp. manifeste denotant exceptionis veritatem actioni injuriarum oppositae. Quasi dicant, injuriosum sua natura, puta homicidium exprobratum, consilio convitii factum praesumitur, donec tamen contrarium probetur. *arg. l. ut C. de famos. libell. l. 5. C. ad l. Cornel. de fals. l. 5. de adq. vel amitt. poss. l. 4. C. de jur. & fact. ign.*

V.

At quid statuendum est, si quis proferens injuriosa, protestatus sit, se nequaquam animo infamandi protulisse? Resp. tenetur tamen injuriarum, quia protestatio ipsi actui contraria nihil operatur. Excipe tamen, nisi leviora ebrius vel vix compos mentis dixerit, aut alias protestatio vim poenitentiae habuerit, ita ut non tam seria, quam lubrica lingua dixisse videatur. *arg. l. 7. §. pen. D. ad l. jul. majest. Diff. DD. varis, ut videre licet apud Geil, 2. obs. 101. Ant. Fabr. ad lib. 9. C. h. l. l. 10. & 12. Ioan. à Sande lib. 5. tit. 8. def. 8. Treuil. hic. thes. 6. lit. b. Wesemb. hic. n. 4.*

VI.

Licetne ergo verbis provocato respondere falso convitianti tu mentis? Resp. quod liceat, praesertim si appareat se non tam retulisse crimen, quam honoris gratia depulisse. *d. §. 1. l. 3. h. l. l. 25. de procur. l. 14. §. 6. D. de bon. libert. junct. l. 5. de publ. judic.* Defensio ergo permessa est, non vero retortio, quae fit cum animo inferendi injuriam. *arg. l. 3. de justit. & jur.*

Jur. l. 1. §. 11. si quadrup. pauper. fecis. die. Diff. vide apud Fachin. 9. c. 12. Myns. 5. obs. 17. Geil. 2. obs. 100.

VII.

Juramentum purgationis etiam in actione injuriarum quandoque admittendum esse, ut juret scilicet reus, se non habuisse animum injuriandi, nullus dubito. *l. 11. §. 1. in fin. D. h. t. & arg. l. 6. §. sed & si. 4. D. de his qui not. infam. Diff. Clar. in §. injur. n. 12.* Sed potestne judex condemnato ex capite injuriæ factæ honorem & famam reservare? Quidni? Etenim proximum nihil juvat, proximo inuri infamiam, maxime in injuriis minoribus, & ubi quis in majorem summam seu poenam condemnatus est, quam legibus condemnandus erat. *l. 13. §. 7. de his qui not. infam. l. 10. §. 2. de pœn. Adde Wesemb. ad h. t. Geil. 1. obs. 65. Diff. Zas. in l. 45. §. 1. D. de re. jud. n. ult. Donell. 18. comm. 8. Bacchiv. ad Treul. thes. 7. & Alij plur.*

VIII.

An ergo regulariter damnatum sequitur infamia, sive actione injuriar. ex l. Cornel. sive actione ad palinodiam actum est? Affirmandum existimo. *l. infam. 7. D. de public. judic. & l. 4. §. ult. D. de his qui not. infam. Diff. Wurmbf. d. tit. obs. 13.* Atqui hinc effici videtur, ut judicium l. Cornel. publicum pronunciemus? Minime, quoniam & in privatis delictis infamia infligitur. *ad. 11.* Quin quod actio injuriar. ex l. Cornel. sit privata, expresso textu probatur. *l. licet. 42. §. 1. D. de procurat. Diff. Cujac. 5. sem. Paul. 4. §. injur.* Sed controvertitur, num dicta actio injur. ex l. Cornel. sit annua, an vero perpetua? Nos posterius verisimilius putamus, quod & communi DD. opinione confirmatur, teste Soavetz. *in thes. comm. opin.* Ratio est, quod actiones ex lege civili descendentes sint perpetuæ. *pr. Just. de perpet. & temp. act.* Hoc autem nusquam legitur mutatum, ergo etiamnum stare & valere debet. Nec hic præsumenda mutatio in casu dubio, quum Reipub. interfit, ut atrox injuria puniatur. *Diff. vide apud Fachin. 9. c. 7.*

IX.

Injuria tamen scripto illata usque ad 30. ann. non durat, sed annalis est, ita ut extincta censeatur, si intra annum haud fuerit instituta. Quamquam enim litera scripta maneat, & scriptura (quod ajunt) actum habeat per manentem, tamen libello læsus proprie verberatus aut pulsatus dici nequit. Itaque injuria potius ab animo æstimanda est, quam à scriptura se u libello, atque adeo ad exemplum verbalis injuriæ intra annum exstinguitur. *d. l. 5. C. b. t. junct. arg. l. 19. de liber. & postb. hered. inst. Diff. DD. plerique, teste Wesemb. in parat. ad b. t. Vide Fachin. 9. c. 9.*

X.

Qualis vero annus, utilis an continuus hic intelligatur, anticipi pugna disquiritur. Nos procliviores sumus in annū continuū, maxime si injuriā passus eam non ignoverit, quum odio sa in casu dubio interpretatione non sint adjuvanda. *d. arg. l. 19. & d. l. 5. C. b. t. Adde & arg. l. ult. C. de dol. mal. & l. gen. 8. de his qui not. infam. Myns. & Schneid. ad §. ult. Inst. b. t. Diff. Fachin. 9. c. 8. quem sequitur Bacchov. ad Trentl. d. thes. 7. lit. g.*

XI.

Utramque actionem injuriar. & Prætoriam & Civilem sola dissimulatione aboleri, interpretatur Horomannus de dissimulatione unius anni, sed contra evidentem textum in *l. 11. §. 1. & §. ult. Inst. b. t.* Sed videturne & ille injuriam de reliquisse, qui poculum propinavit adversario, aut alia quædam remissæ injuriæ signa exercuit? Affirmandum puto, licet & antea injuria ad animum revocata fuerit. *d. §. 1. d. l. 12. b. t. Wesemb. hic. Diff. vide apud Eund. Idemne pronunciandum, si qui cum adversario cœnam Domini celebraverit, aut debitoribus suis peccata remiserit, aut osculum pacis in Ecclesia dederit? Neg: propter rationes tum in thes. 2. tum à Sande allegatas, lib. 5. tit. 8. def. 12.*

XII. Ei

XII.

Ei remissam actionem injuriar. esse, cui pater remisit, invito etiam filio, qui injuriam passus est, liquidi juris videtur ex *l. sed unus 17. §. plane 12. D. h. t. Diff. Ar. Pinel. part. 3. 1. C. de bon. matern. n. ult. Treutl. d. th. f. 7. lit. c. Disting. Fachin. 9. c. 42.* Annon & eo casu cessat, si ante lit. contest. vel sententiam aestimatio injuriar. offeratur, deponatur, consignetur? Cessat quidem actio, quia omnia judicia sunt absolutoria. §. *ult. Inst. de perpet. & temp. act.* Sed offerens tamen fit infamis, quia offerendo crimen fatetur. *arg. d. l. 4. §. ult. & l. seq. D. de his qui not. infam. Diff. DD. commun. ur videre est apud Treutl. d. th. f. 7. lit. d. & ibi Bacchov. Vinu. ad §. 10. Inst. h. t. Geil. d. obs. 102. & seq.*

XIII.

Verum ut revertamur ad actionem, qua hodie ad palinodiam agitur, deque ea præcipuam quæstionem moveamus, dicendum est, illam actionem esse civilem, nullo modo verò criminalem. Ratio est, quia in ea nec agitur ad pœnam corpori infligendam, nec ad pœnam fisco applicandam, sed duntaxat ad privatum commodum, hoc est, ad honorem restituendû & sic ad damnum datum reparandum. Mirum tamen est, cur Moribus homo privatus præter actionem ad palinodiam actionem injuriarum criminalem cumulare queat, quum privatus nec possit, nec debeat uti officio Prætoris, ubi in Repub. publicus Prætor ad delicta accusanda constitutus est. Quare nec in aliis privatus luctum sentire potest ex delicto alterius. *Diff. Marant. part. 4. ord. jud. dist. 1. D. Moller. p. 4. constit. Elect. c. 42. Aliique plures,*

XIV.

Excipientem tamen contra testes, præsertim in judicio & cum protestatione, se non animo injuriandi excipere, actione ad palinodiam non posse conveniri, firmiter persuasum videtur illa

tur illa generali ratione, quod non habuerit animum injurian-
di. *d. l. 3. §. 1. h. t.* Diff. vide apud *Fachm. 9. c. 13.* Sed quid
tenendum de iudice, qui iniuste aliquem coniecit in carcerem?
Idem omnino, quum ratio jam allegata omnino in eo militet.
Diff. vide apud *Fachm. 9. c. 57.*

XV.

De famoso libello. hoc coronidis loco quaeritur, an & ille
teneatur ex *l. unic. C. de famos. lib.* qui auctorem libelli indica-
vit? Dixerim, eum nec teneri ut auctorem, nec ut ex proprio
delicto. *l. 5. §. fin. D. h. t.* Diff. *Salces. in d. l. un. Schneid. ad §.*
l. Inst. h. t. n. 5.

F I N I S.

